

7. Krupka M. (2001) «Financial–credit mechanisms of innovative development of the Ukrainian economy», Publishing Center of the Ivan Franko National University of Lviv, 608 p.

8. Parakonnyj, S.V. Vojshevillo, L.V. Shpankovs'kyj, I.V. (2011), «Areas of investment support for the development of the economic potential of the enterprise», Visnyk Skhidnoukrains'koho natsional'noho universytetu imeni Volodymyra Dalia: nauk. zhurnal, Luhans'k, №. 11 (153), ch.1, pp. 68–76.

9. Shilova O. (2012) «Investment support for enterprise development Visnyk Skhidnoukrains'koho natsional'noho universytetu imeni Volodymyra Dalia: nauk. zhurnal, Luhans'k, №11(182), ch.1. – pp. 19–26.

10. Shchukin B. M. (1998), Investment activity, 1st ed., Interregional Academy of Personnel Management, Kyiv. – 65 P.

11. Ekumenenko P. (2005) History of Economic Students: Textbook, Knowledge, Kyiv.– 583 P.

Дані про автора

Сергєєв Сергій Олексїєвич,

аспірант, Державний науково–дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки Міністерство економічного розвитку і торгівлі України

б–р Дружби народів, 38, м. Київ, 01103, Україна

Щукин Борис Миколайович,

к.э.н., с.н.с, провідний науковий співробітник відділу модернізації механізмів управління економікою Державний науково–дослідний інститут інформатизації та

моделювання економіки Міністерство економічного розвитку і торгівлі України

e–mail: boris.schukin@gmail.com

Данные об авторе

Сергеев Сергей Алексеевич,

аспирант, Государственный научно–исследовательский институт информатизации и моделирования экономики Министерство экономического развития и торговли Украины

Щукин Борис Николаевич,

к.э.н., с.н.с, ведущий научный сотрудник отдела модернизации механизмов управления экономикой Государственный научно–исследовательский институт информатизации и моделирования экономики Министерство экономического развития и торговли Украины

e–mail: boris.schukin@gmail.com

Data about authors

Sergei Sergeev,

Graduate of State Scientific Research Institute of Informatization and Economic Modeling, Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine.

Boris Schukin,

Ph.D., Senior Researcher, Leading Researcher, Department of Modernization of Economic Management Mechanisms and State Research Institute of Informatization and Modeling of the Economy Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine.

e–mail: boris.schukin@gmail.com

УДК 336.145.2

DOI: 10.5281/zenodo.2537334

РАДЕЛИЦЬКИЙ Ю.О.,

ПЕЛЕХАТИЙ А.О.

Оцінка особливостей формування видаткової політики місцевих бюджетів у соціальній сфері

Предметом дослідження є наукові та практичні засади видаткової політики місцевих бюджетів у соціальній сфері.

Метою дослідження є особливості проведення соціальних видатків в умовах реформи місцевого самоврядування.

Методи дослідження. У роботі використано методи логічного узагальнення, аналізу, порівняння та синтезу, графічні та графоаналітичні методи.

Результати роботи. У статті проаналізовано видатки місцевих бюджетів у соціальній сфері та досліджено їх зміни із початком реформи місцевого самоврядування.

Галузь застосування результатів. Формування видаткової частини місцевих бюджетів у соціальній сфері. Використання аналітичних матеріалів при реформуванні охорони здоров'я, освіти та соціального забезпечення.

Висновки. Проаналізувавши видаткову політику місцевих бюджетів у соціальній сфері, можна зазначити, що зростання соціальних видатків за досліджуваний період відбулося за рахунок планового підвищення заробітних плат та зростання вартості обслуговування відповідних закладів. Структура видатків соціального спрямування на сьогодні покликана забезпечити підтримку чинних закладів, проте не їх розширення та розвиток, а також покращення послуг, що надаються. Відтак, доцільним є проведення реформування відповідних галузей з повною зміною видаткової політики в цих напрямках.

Ключові слова: децентралізація, соціальна сфера, видатки на соціальну сферу, медична субвенція, освітня субвенція.

РАДЕЛИЦЬКИЙ Ю.О.,
ПЕЛЕХАТЫЙ А.О.

Оценка особенностей формирования расходной политики местных бюджетов в социальной сфере

Предметом исследования являются научные и практические основы расходной политики местных бюджетов в социальной сфере.

Целью исследования являются особенности проведения социальных расходов в условиях реформы местного самоуправления.

Методы исследования. В работе использованы методы логического обобщения, анализа, сравнения и синтеза, графические и графоаналитические методы.

Результаты работы. В статье проанализированы расходы местных бюджетов в социальной сфере и исследованы их изменения с началом реформы местного самоуправления.

Область применения результатов. Формирование расходной части местных бюджетов в социальной сфере. Использование аналитических материалов при реформировании здравоохранения, образования и социального обеспечения.

Выводы. Проанализировав расходную политику местных бюджетов в социальной сфере, можно отметить, что рост социальных расходов за исследуемый период произошло за счет планового повышения заробітних плат и роста стоимости обслуживания соответствующих заведений. Структура расходов социальной направленности на сегодня призвана обеспечить поддержку действующих заведений, однако не их расширение и развитие, а также улучшение услуг. Следовательно, целесообразно проведение реформирования соответствующих отраслей с полной сменой расходной политики в этих направлениях.

Ключевые слова: децентрализация, социальная сфера, расходы на социальную сферу, медицинская субвенция, образовательная субвенция.

RADELYTSKY YU.O.,
PELEKHATYY A.O.

Assessment of the peculiarities of the formation of the expenditural policy of local budgets in the social sphere

The subject of the research is the scientific and practical basis of the expenditure policy of local budgets in the social sphere.

The purpose of the study is the peculiarities of spending social expenditures in the context of the reform of local self-government.

Research methods. The paper uses methods of logical generalization, analysis, comparison and synthesis, graphical and graph-analytical methods.

Results of work. The article analyzes the expenditures of local budgets in the social sphere and examines their changes with the beginning of the reform of local self-government.

The field of application of results. Formation of the expenditure part of local budgets in the social sphere. Use of analytical materials in the reform of health, education and social security.

Conclusions. *Having analyzed the expenditure policy of local budgets in the social sphere, it can be noted that the growth of social expenditures for the period under investigation was due to the planned increase in salaries and the increase in the cost of servicing the corresponding institutions. The structure of social spending today is intended to provide support to existing institutions, but not their expansion and development, as well as the improvement of services provided. Therefore, it is advisable to reform the relevant sectors with a complete change in spending policy in these areas.*

Key words: *decentralization, social sphere, expenditures on social sphere, medical subvention, educational subvention.*

Постановка проблеми. Реформування системи місцевих бюджетів в Україні розпочалося з внесення змін до бюджетно-податкового законодавства та передбачало формування спроможних територіальних громад на основі забезпечення стабільних та достатніх дохідних джерел та надання відповідних повноважень для свого розвитку. Особливу увагу приділено питанню ефективної видаткової політики на рівні місцевих бюджетів, оскільки видатки виступають не лише джерелом надання суспільних послуг, а й є засобом формування якісного та привабливого середовища для залучення інвестиційних ресурсів та ведення підприємницької діяльності.

Проблемою видаткової політики останніх десятиліть було переформатування місцевих бюджетів на інструмент держави із забезпечення надання однакового рівня суспільних послуг, проте, без урахування економічних цілей розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць. Відтак, ситуація «проїдання» бюджетних ресурсів сприяла виникненню дисбалансів в розвитку бюджетної системи та стала чинником сповільнення економічного розвитку загалом.

Враховуючи, що на сьогодні можна говорити та аналізувати перші проміжні результати реформи системи місцевого самоврядування та бюджетно-податкової децентралізації, доцільним є проведення оцінки динаміки та визначення основних тенденцій розвитку видаткової політики на рівні місцевих бюджетів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемою пошуку шляхів оптимізації соціальних видатків та їх ефективного проведення займаються такі українські вчені: О.Василик, Т. Васильєва, Г. Возняк, О. Кириленко, В. Кравченко, М. Кульчицький, І.Луніна, І.Лютій, О. Сунцова, І.Чугунов. Попри це, в умовах змін до бюджетно-податкового законодавства та адміністративно-

територіальної реформи дане питання набуває особливої актуальності та потребує широкого дослідження.

Метою статті є дослідження особливостей проведення соціальних видатків в умовах реформи місцевого самоврядування.

Виклад основного матеріалу. Високий рівень фіскального перерозподілу ВВП через видатки ставить високі вимоги до формування ефективної структури бюджетних видатків. У 2016 році частка перерозподіленого ВВП через видатки Зведеного бюджету була максимальною за останнє десятиліття і становила 35,1%, причиною чого стало зростання відсотка перерозподілу ВВП через державний бюджету (20,5% ВВП у 2016 році) та через місцеві бюджети (14,5%). Попри це, впродовж аналізованого періоду спостерігається перевищення частки видатків у ВВП над доходами в середньому у 2 рази, що свідчить про розбалансованість бюджетної системи та їх фінансову неспроможність виконувати свої функції

Впродовж тривалого часу видаткову політику держави визначають як «політику проїдання», оскільки основним напрямком фінансування виступають соціальні видатки (видатки на освіту, охорону здоров'я, житлово-комунальне господарство, духовний та фізичний розвиток та соціальний захист та соціальне забезпечення населення). На підтвердження цієї тези свідчить перевищення темпу приросту соціальних видатків над приростом ВВП та видатків Зведеного бюджету у 2012–2016 рр. (рис. 1) (у 2014 та 2015 рр. ситуація дещо змінилася за рахунок збільшення видатків на оборонну сферу).

Соціальні видатки мають вагоме значення для розвитку та підтримки всіх сфер суспільного життя. На сьогодні увага до питання оптимізації цього сектору видаткової політики зросла, оскільки відбулися зміни визначення повноважень та на-

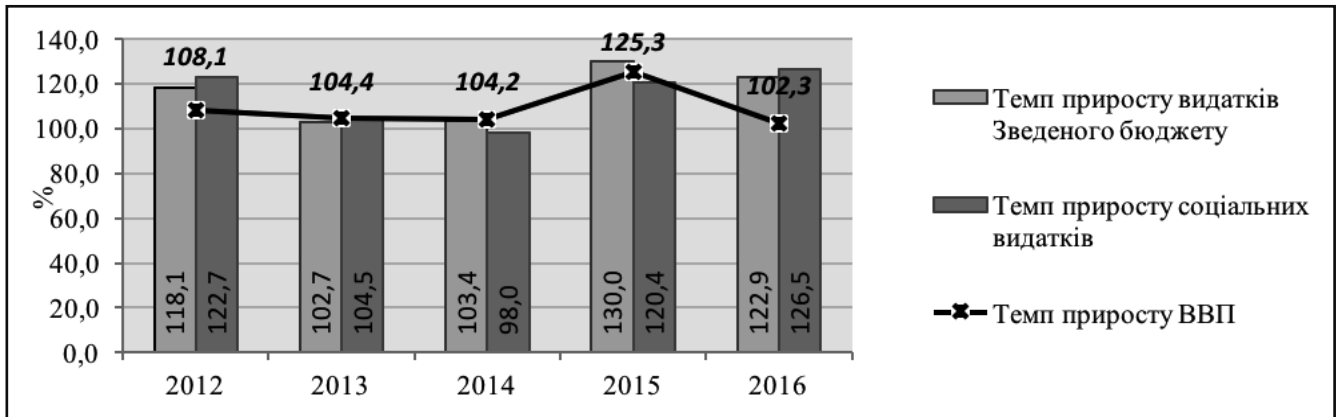

Рисунок 1. Динаміка темпів приросту ВВП, видатків Зведеного бюджету та соціальних видатків у 2012–2016 рр.

Джерело: сформовано на основі [6]

прямків видатків серед бюджетів різних рівнів. Крім того, в умовах посилення соціальної напруги з метою її зниження, поліпшення підприємницького та інвестиційного клімату питання формування ефективного бюджетного фінансування соціальної сфери особливо актуальне.

Основний тягар забезпечення соціальних видатків лежить на місцевих бюджетах (рис. 2), оскільки за період 2012–2016 рр. середня питома вага видатків соціального спрямування в складі видатків місцевих бюджетів становила 88,2%, що характеризує місцеві бюджети як інструмент держави у наданні соціальних послуг та забезпеченні соціального захисту населення і не передбачає виконання ними завдання економічного розвитку територій.

Порівняння часток соціальних видатків в складі видатків місцевих бюджетів областей України свідчить про суттєву диференціацію показника. Максимальною частка соціальних видатків є

в Рівненській, Тернопільській, Донецькій (як наслідок окупації та воєнних дій), Миколаївській та Херсонській областях. Найнижчою – у м. Києві, Одеській, Львівській, Дніпропетровській та Харківській областях. Таким чином, спостерігається залежність питомої ваги соціальних видатків в складі видатків місцевих бюджетів від рівня економічного розвитку території.

Порівняння структури видатків місцевих бюджетів до та після початку реформи (рис. 3) свідчить про зміни в питанні формування видаткової політики місцевих бюджетів. Передовсім, на 8,1 в.п. зросла питома вага видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення. Це відбулося в результаті зростання витрат на соціальний захист сім'ї, дітей та молоді на 36,2% у 2016 році в порівнянні з 2012 роком, а також збільшення в 16 разів видатків надання допомоги у вирішенні житлового питання. Проте, основним аспектом, на який слід звернути увагу, є зростання видатків на

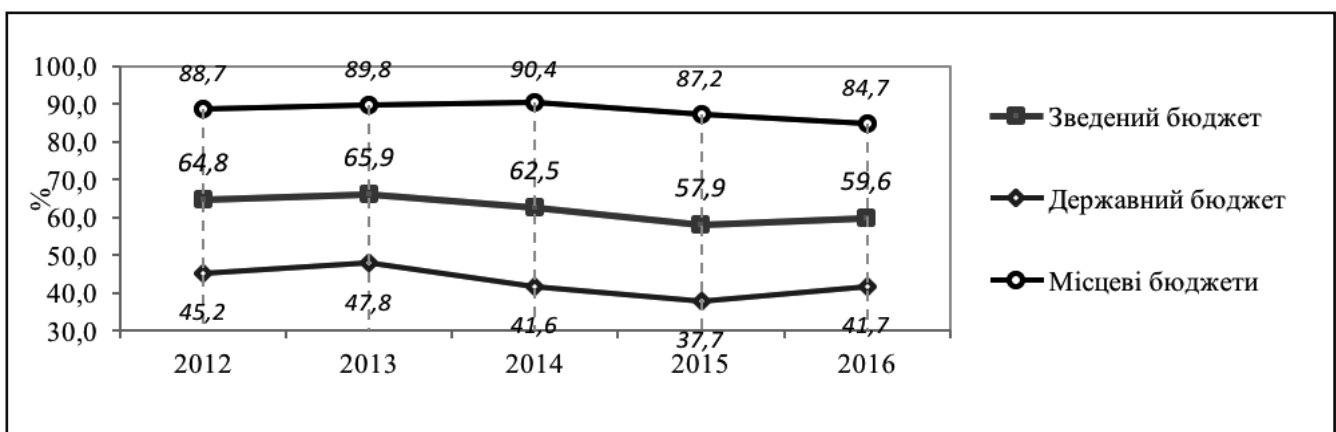

Рисунок 2. Питома вага соціальних видатків в структурі видатків Зведеного, Державного та місцевих бюджетів у 2012–2016 рр.

Джерело: сформовано на основі [6]

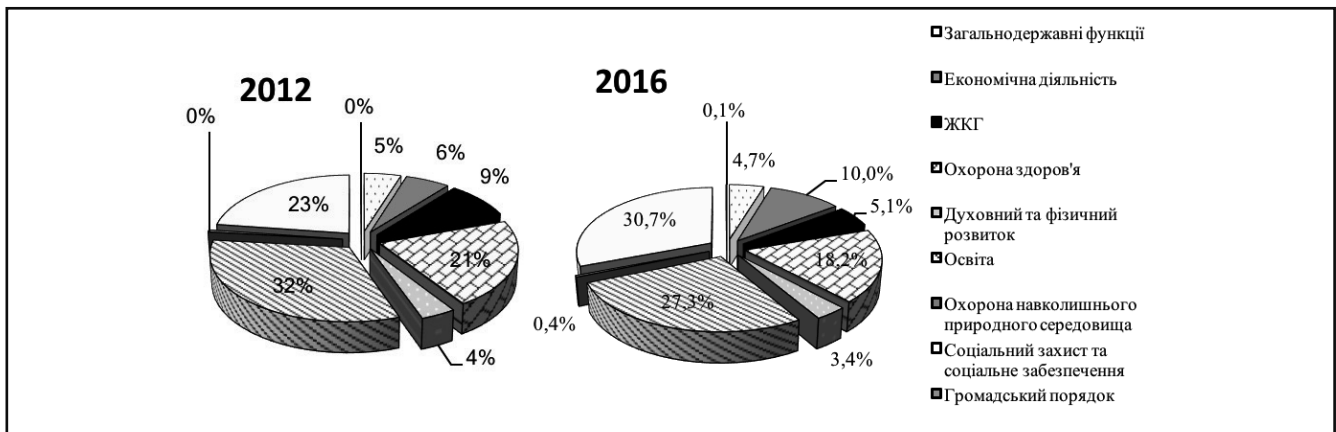

Рисунок 3. Структура видатків місцевих бюджетів за функціональною класифікацією у 2012 та 2016 роках

Джерело: сформовано на основі [6]

економічну діяльність у 2 рази, зокрема зростання видатків, спрямованих на сільське господарство, будівництво та транспорт, що свідчить про тенденції розвитку економічного потенціалу територій. Натомість відбулося зниження питомої ваги видатків на освіту у видатках місцевих бюджетів з 32,2% у 2012 році до 27,3% у 2016 році, охорону здоров'я – з 21,3% до 18,2%, житлово-комунальне господарство – з 8,9% до 5,1%; видатків на духовний та фізичний розвиток на 0,3 в.п.

Звертаючи увагу на питання зростання обсягів соціальних видатків місцевих бюджетів в їх абсолютних значеннях, доцільно звернути увагу на неефективність їх використання. Як зазначає Возняк Г.В. [3], намагання змінити підходи до управління суспільними фінансами, успадкованими від Радянського Союзу (де система соціальної сфери була орієнтована на забезпечення населення соціальними послугами, що прямо пов'язувалося з соціальною стабільністю та справедливістю, а також спроможністю сімей їх оплачувати), не дали позитивних результатів. Відтак, доцільним є проведення оцінки кожної з аналізованих сфер. Перше за все про певні зміни формування видаткової політики в соціальній сфері свідчать дані табл. 1, в які показано розподіл соціальних видатків між бюджетами різних рівнів.

Найбільш централізованими є видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення. Так, у 2015 році з державного бюджету фінансувалося 58,8% усіх видатків цього напрямку. З 2012 року до 2015 року частка видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення місцевих бюджетів зросла з 39,96% до 41,16% відповідно. При цьому, основне навантаження по проведенню фінансування лежить на районних бюджетах

(20,9%) та бюджетах міст обласного значення (15,3%). Такий механізм перерозподілу бюджетних коштів показав себе недостатньо ефективним та таким, що не забезпечує своєчасність виконання повноважень.

Аналізуючи структуру видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення (рис. 4), слід зауважити, що основну частку в їх складі займають видатки на соціальний захист сім'ї, дітей та молоді – станом на 1 січня 2017 року вони становлять 38,2% цих видатків, що на 21,4 в.п. менше, ніж у 2012 році. Причиною зниження їх питомої ваги є зростання фінансування допомоги у вирішенні житлового питання з 4,9% у 2012 році до 37,9% у 2015 році, тобто на 33,0 в.п. Такі тенденції є результатом запровадження нової системи надання субсидій населенню. Особливістю розрахунку субсидій для домогосподарства є оцінка доходів його членів. Відтак, зрозумілим є вищі показники нарахування субсидій в регіонах з нижчим рівнем соціально-економічного розвитку та невисокими показниками заробітної плати.

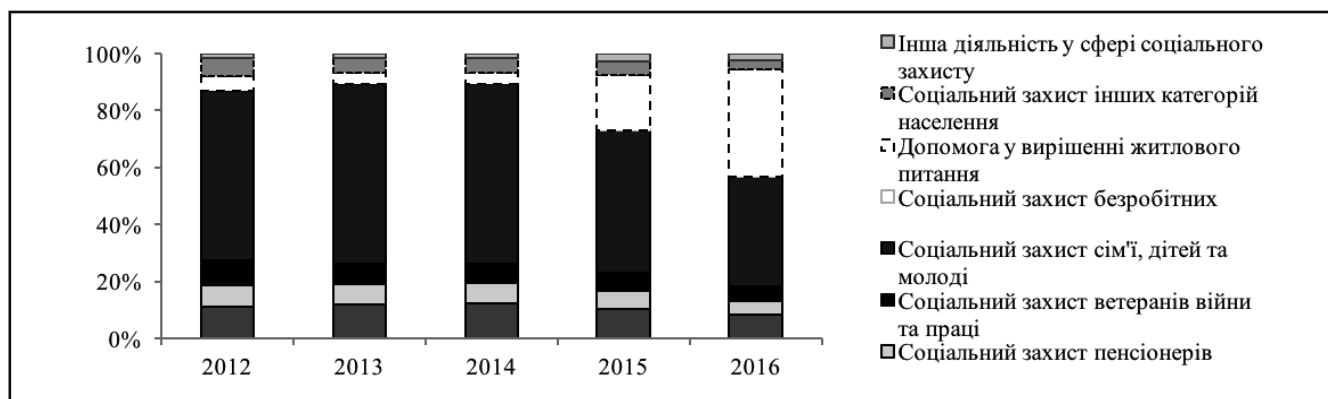
Слід зауважити, що в Україні найвищими обсягами видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення характеризуються регіони з низьким рівнем соціально-економічного розвитку, і навпаки. З однієї сторони піклування про малозабезпечене населення – позитивний аспект, з іншої – це спричиняє надмірне навантаження на місцеві бюджети та обмежує можливості проведення капітальних видатків. Відтак, це ще одна причина зростання рівня диференціації соціально-економічного розвитку регіонів.

27,3% соціальних видатків – це видатки на освіту. В розрізі місцевих бюджетів різних рівнів

Таблиця 1. Динаміка структури соціальних видатків у розрізі бюджетів України різних рівнів у 2012–2015 рр. (%)

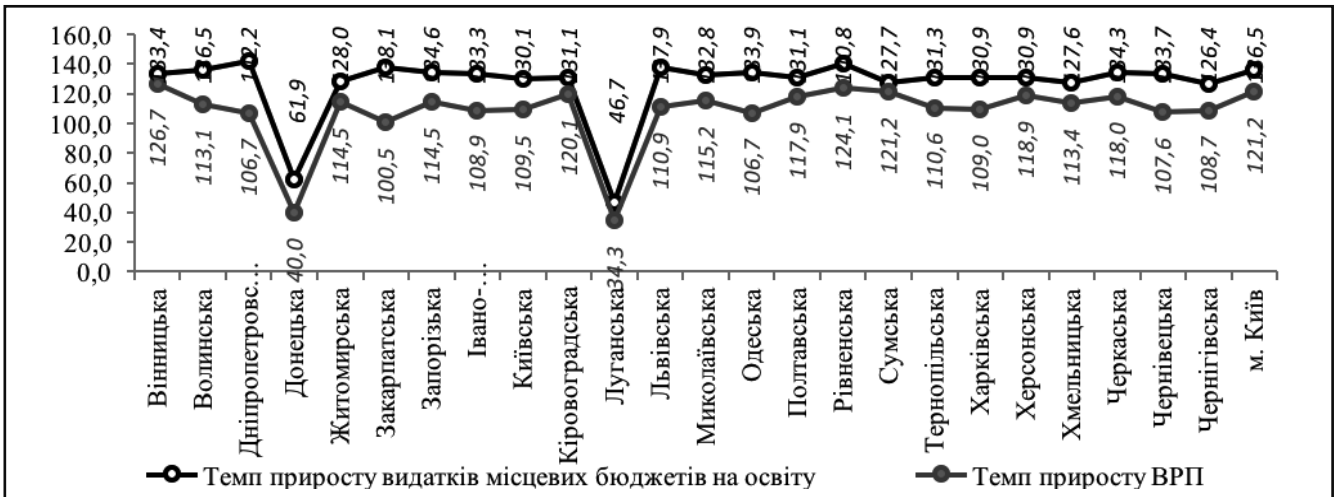
Рік	Зведений бюджет							
	Разом	Державний бюджет	Місцеві бюджети					
			Обласні бюджети та бюджет м. Києва	міст обласного підпорядкування	районні	міст районного підпорядкування	селищні	сільські
Житлово-комунальне господарство								
2012	100	1,9	41,4	48,3	1,6	2,1	2,1	2,6
2013	100	1,3	27,8	27,8	1,4	5,1	4,3	6,1
2014	100	0,6	41,4	41,4	1,4	2,7	2,0	2,8
2015	100	0,1	24,9	54,1	1,3	6,8	4,6	8,2
Охорона здоров'я								
2012	100	19,4	36,1	23,2	21,0	0,0	0,1	0,1
2013	100	20,9	38,6	21,4	19,1	0,0	0,1	0,03
2014	100	18,5	41,2	20,6	19,7	0,0	0,01	0,01
2015	100	16,1	41,0	22,2	20,7	0,0	0,01	0,01
Духовний та фізичних розвиток								
2012	100	40,2	21,1	15,5	13,2	0,7	1,3	8,0
2013	100	37,4	22,4	15,9	13,7	0,7	1,3	8,4
2014	100	35,2	26,9	15,0	13,0	0,7	1,2	8,1
2015	100	40,8	19,2	16,3	14,7	0,6	1,1	7,4
Освіта								
2012	100	29,8	16,9	23,5	24,2	1,4	1,4	2,9
2013	100	29,3	16,4	24,1	24,3	1,5	1,4	3,0
2014	100	28,6	16,9	23,4	24,9	1,6	1,4	3,2
2015	100	26,4	18,4	23,6	26,5	1,3	1,1	2,7
Соціальний захист та соціальне забезпечення								
2012	100	60,1	4,8	16,0	19,1	0,01	0,01	0,04
2013	100	61,0	4,6	15,3	19	0,01	0,01	0,04
2014	100	58,4	4,7	16,1	20,8	0,01	0,02	0,1
2015	100	58,8	4,8	15,3	20,9	0,03	0,03	0,1

Джерело: сформовано на основі [1, 2]

Рисунки 4. Динаміка структури видатків місцевих бюджетів на соціальний захист та соціальне забезпечення, %

Джерело: сформовано на основі [6]

Рисунки 5. Темп приросту витраток місцевих бюджетів на освіту та ВРП (2015 р. до 2012 р.), %

Джерело: сформовано на основі [6]

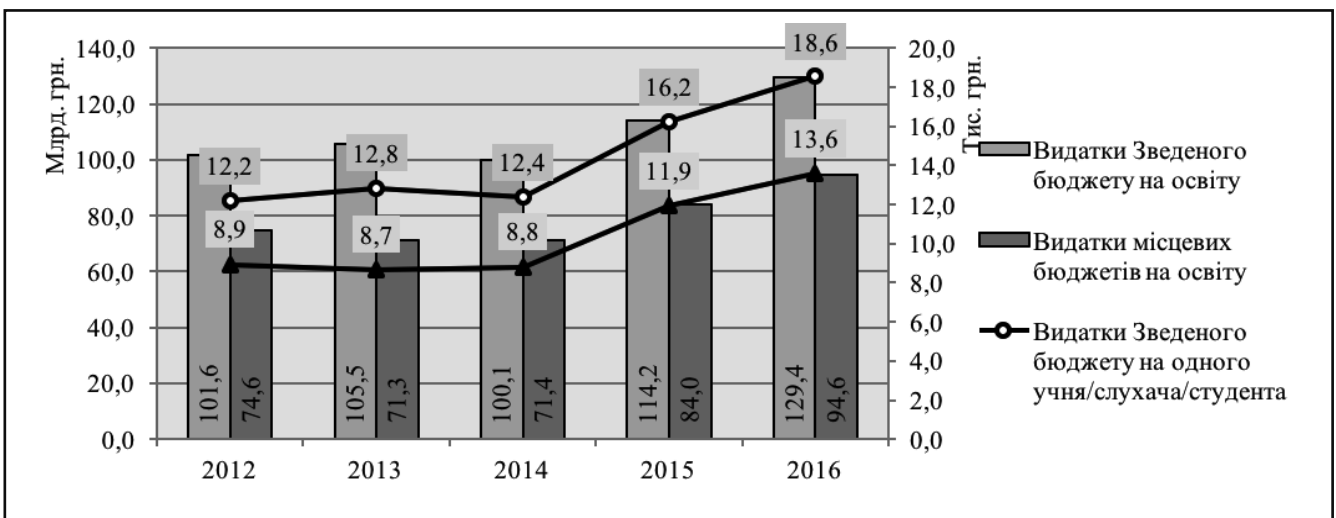
впродовж 2012–2015 рр. основна частка витраток на освіту припадала на районні бюджети та бюджети міст обласного значення.

Темпи приросту витраток місцевих бюджетів на освіту у 2015 році в порівнянні з 2012 роком в розрізі областей України (рис. 5) значно вищі, ніж темп приросту ВРП, що свідчить про невідповідність рівня економічного розвитку регіонів та постійного зростання витраток на освіту.

За період з 2012 до 2016 рр. витатки Зведеного бюджету на освіту зросли з 101,6 млрд. грн. до 129,4 млрд. грн., тобто 27,4%, місцевого – на 26,8% (рис. 6). Слід зауважити, що кількість учнів, студентів та слухачів навчальних закладів України за цей період скоротилася з 8 339,2 тис. осіб у 2012 році до 6 969,8 тис. осіб у 2016 році, тобто на 16,4%. Відтак, з 2014 року спосте-

рігається тенденція різкого зростання витраток Зведеного бюджету та місцевих бюджетів на одного учня/студента/слухача – у 1,5 рази. Щодо структури витраток місцевих бюджетів на освіту, за період 2012–2016 рр. вона практично не змінилася. Близько 59,0–59,5% витраток припадає на фінансування загальної середньої освіти, 21,0% – на дошкільну освіту, 6,5% – професійно-технічну освіту, 3,6% – на післядипломну та позашкільну освіту та інші заходи. При цьому, знижується частка витраток на вищу освіту – з 4,0% у 2012 році до 3,5% у 2016 році.

При цьому, в умовах постійного зростання фінансування освіти, якість надання освітніх послуг знижується. Основними проблемами фінансування освітньої сфери є неефективність використання фінансових ресурсів, спрямованих в освіт-

Рисунки 6. Динаміка витраток Зведеного та місцевих бюджетів на освіту

Джерело: сформовано на основі [6]

СОЦІАЛЬНО–ТРУДОВІ ПРОБЛЕМИ

ню галузь, та направленість їх на фінансування закладів, а не самої освіти. Враховуючи розгалуженість мережі навчальних закладів, на їх утримання йдуть значні фінансові ресурси. Попри високі темпи приросту видатків на освіту та великі обсяги фінансування галузі, видатки на одного учня/студента та на оплату праці педагогічним працівникам є низькими в порівнянні з країнами Європи. Річна вартість навчання одного учня в країнах ЄС в середньому складає 6–8 тис. євро, в Україні – 12,3 тис. грн., тобто близько 400 євро.

На думку більшості експертів, основною проблемою зростання видатків на освіту та їх низькій ефективності є функціонування великої мережі освітніх закладів, зокрема, малокомплектних та високозатратних сільських шкіл. Відповідно до реформи децентралізації та змін, запланованих в освітній сфері, передбачається поетапна оптимізація навчальних закладів з метою зменшення їх кількості, збільшення наповнюваності класів та забезпечення раціонального використання бюджетних коштів. Попри несприйняття цих кроків населенням, це необхідний етап оптимізації освітньої галузі, який дозволить забезпечити зниження видатків на утримання освітніх закладів та підвищення ефективності їх використання.

Неефективністю характеризується і структура видатків на охорону здоров'я в Україні.

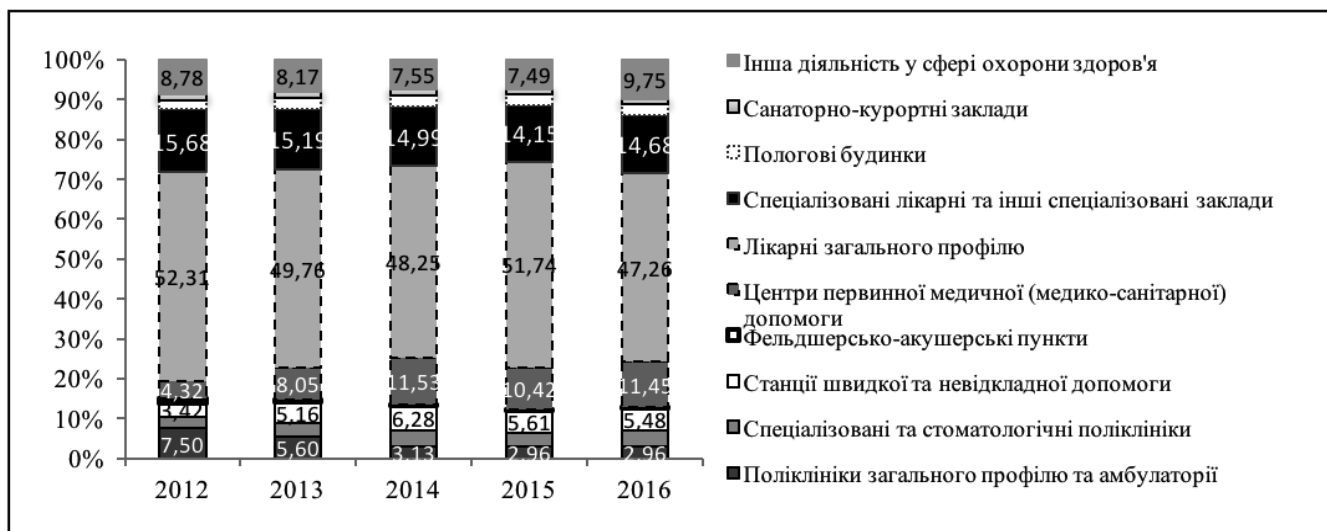
Система охорони здоров'я в Україні сьогодні стоїть на шляху реформування. Причиною цього є неефективність її функціонування впродовж років незалежності, низька якість наданих послуг,

а також невірний розподіл бюджетних ресурсів в системі. Свідчення цього є високі обсяги сукупних бюджетних та приватних видатків на охорону здоров'я – 7,6% ВВП, бюджетних – близько 4% ВВП [5], що перевищує середньосвітове значення для наявного рівня доходів.

Важливим для розуміння ситуації є аналіз структури видатків місцевих бюджетів на охорону здоров'я (рис. 7).

Аналізуючи видатки на охорону здоров'я, спостерігається «перекіс» фінансування стаціонарної допомоги – лікарень загального профілю, спеціалізованих лікарень та спеціалізованих закладів. При цьому, стаціонарні заклади освоюють понад 60% видатків місцевих бюджетів на охорону здоров'я, в той час як поліклінікам та амбулаторним закладам, спеціалізованим поліклінікам виділяється близько 6–7%, станціям швидкої медичної допомоги – 5–6%, центрам первинної медичної допомоги – приблизно 11% видатків.

Таким чином, механізм розподілу фінансових ресурсів в сфері охорони здоров'я характеризується неефективністю, оскільки розмір бюджетів стаціонарних закладів залежить від кількості ліжко–місць, тобто фінансуються наявні ресурси, а не надання послуг. В результаті такої видаткової політики в Україні існує на 40% ліжко–місць в стаціонарних закладах більше, ніж в середньому у країнах ЄС [5]. Крім того, на поточні видатки припадає близько 90% видатків Зведеного бюджету на охорону здоров'я. Найбільшою статтею видатків є оплата праці медичних працівників –

Рисунки 7. Динаміка структури видатків місцевих бюджетів на охорону здоров'я у 2012–2016 рр.

Джерело: сформовано на основі [6]

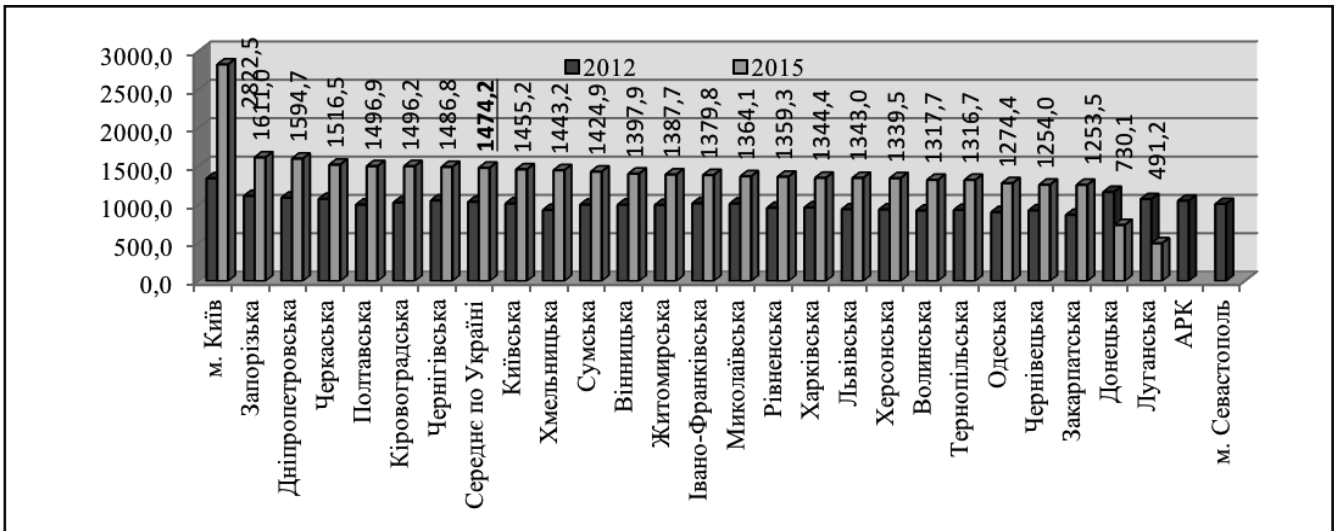

Рисунок 8. Динаміка видатків місцевих бюджетів на охорону здоров'я на душу населення в розрізі областей України у 2012 та 2015 роках, грн.

Джерело: сформовано на основі [6]

близько 50%, а також товари та послуги медичного характеру – 37%.

Якщо звернути увагу на співвідношення видатків на охорону здоров'я на одну особу в розрізі областей України, можна побачити доволі значну диференціацію (рис. 8).

Найвищими видатки місцевих бюджетів на душу населення є в м. Києві (2822,5 грн.), найнижчими – в Луганській (491,2 грн.) та Донецькій (730,1 грн.) областях. Таким чином, спостерігається переважання найвищого значення над найнижчим в 5,7 разів.

Відтак, першочерговим є реформування системи охорони здоров'я та її фінансування. Заходами в цьому напрямку мають бути такі: переорієнтація системи з лікування на профілактику та попередження захворювань, що передбачає і зміну видаткової політики; перехід від чинної системи фінансування існуючих ресурсів до фінансового забезпечення результатів діяльності в сфері спеціальної медичної допомоги і подушної оплати в сфері первинної меддопомоги; визначення чіткого переліку гарантованих медичних послуг з участю в їх оплаті та одночасним захистом малозабезпечених верств населення та хронічно хворих.

Щодо видатків на духовний та фізичний розвиток та на житлово-комунальне господарство, ці напрямки характеризуються фінансуванням за залишковим принципом. При цьому, існує значна диференціація у фінансуванні на одну особу житлово-комунального господарства в різних регіонах (найбільші обсяги видатків на особу припадають на м. Київ (735,8 грн.), Дніпропетровську

(536,9 грн.) та Харківську (529,7 грн.) області, найменші – Луганську (106,1 грн.), Донецьку (133,9 грн.) та Одеську (266,4 грн.) області).

Висновки

Як висновок, слід зазначити, що зростання соціальних видатків за досліджуваних період відбулося за рахунок планового підвищення заробітних плат та зростання вартості обслуговування відповідних закладів. Структура видатків соціального спрямування на сьогодні покликана забезпечити підтримку чинних закладів, проте не їх розширення та розвиток, а також покращення послуг, що надаються. Відтак, доцільним є проведення реформування відповідних галузей з повною зміною видаткової політики в цих напрямках.

Список використаних джерел

1. Бюджет України 2014. Статистичний збірник. Міністерство фінансів України. К.: 2015. 308 с.
2. Бюджет України 2015. Статистичний збірник. Міністерство фінансів України. К.: 2016. 308 с.
3. Возняк Г.В. Бюджетна політика розвитку регіонів України: сучасна парадигма та орієнтири подальших реформ / ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», 2016. 520 с.
4. Загальноосвітні навчальні заклади України на початок 2016/17 навчального року. Статистичний бюлетень. Державна служба статистики України. К. 2017 100 с.
5. Реформування фінансування охорони здоров'я заради підвищення якості надання послуг. Тематична записка. The World Bank. IBRD. IDA. – 4.04.2017 р. URL: <http://>

pubdocs.worldbank.org/en/748141491297157668/Ukraine-Special-Focus-Note-Health-April-2017-uk.pdf.

6. www.treasury.ua. – Державна казначейська служба України.

Reference

1. Ministry of Finance of Ukraine (2015). Biudzhet Ukrainy 2014 [Budget of Ukraine]. Kyiv. [in Ukrainian].

2. Ministry of Finance of Ukraine (2016). Biudzhet Ukrainy 2015 [Budget of Ukraine]. Kyiv. [in Ukrainian].

3. Wozniak, G. V. (2016). Biudzhetna polityka rozvytku rehioniv Ukrainy: suchasna paradyhma ta oriientyry podalshykh reform [Budget policy for the development of the regions of Ukraine: a modern paradigm and guidelines for further reforms]. Lviv: / State Enterprise «Institute of Regional Studies named after MI Former NAS of Ukraine». [in Ukrainian].

4. State Statistics Service of Ukraine (2014). Zahalnoosvitni navchalni zaklady Ukrainy na pochatok 2016/17 navchalnoho roku [General educational institutions of Ukraine at the beginning of 2016/17 academic year]. Kyiv. [in Ukrainian].

5. The World Bank. IBRD. IDA. (2017). Reformuvannia finansuvannia okhorony zdorovia zarady pidvyshchennia yakosti nadannia posluh [Reforming health financing to improve the quality of service delivery]. URL: <http://pubdocs.worldbank.org/en/748141491297157668/Ukraine-Special-Focus-Note-Health-April-2017-uk.pdf>.

6. www.treasury.ua. – State Treasury of Ukraine.

Дані про автора

Раделицький Юрій Орестович,

к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту, Львівський національний університет імені Івана Франка.

e-mail: radelyckyjjurij@gmail.com

Пелехатий Андрій Олегович

к.е.н., докторант, Львівський національний університет імені Івана Франка.

e-mail: pelechatyj_a@i.ua

Данные об авторе

Раделицкий Юрий Орестович,

к.э.н., доцент кафедры учета и аудита, Львовский национальный университет имени Ивана Франко

e-mail: radelyckyjjurij@gmail.com

Пелехатый Андрей Олегович

к.э.н., докторант, Львовский национальный университет имени Ивана Франко

e-mail: pelechatyj_a@i.ua

Information about the author

Yurij Radelytsjkyj,

Ph.D., Associate Professor Department of Accounting and Audit, Ivan Franko National University of Lviv

e-mail: radelyckyjjurij@gmail.com

Andriy Pelekhatyy,

Ph.D., doctoral student, Ivan Franko National University of Lviv

e-mail: pelechatyj_a@i.ua

УДК332.2:338

DOI: 10.5281/zenodo.2537338

СУБОТА М.В.

Санаторно–курортні підприємства: особливості функціонування

Предметом дослідження є наукові та практичні засади функціонування підприємств санаторно–курортної сфери.

Метою дослідження є особливості функціонування підприємств санаторно–курортної сфери.

Методи дослідження. У роботі використано методи логічного узагальнення, аналізу, порівняння та синтезу, графічні та графоаналітичні методи.

Результати роботи. У статті визначено основні фактори у яких полягає особливість санаторно–курортної діяльності. Класифіковано санаторно–курортні підприємства за видами згідно специфікації функціональної спрямованості та їх спеціалізації. Розглянуто нормативно–правове забезпечення яким регулюється діяльність санаторно–курортних підприємств.

Галузь застосування результатів. Санаторно–курортні підприємства.

Висновки. Розвиток підприємств санаторно–курортного комплексу позитивно впливає на розвиток регіону та суміжні галузі: туризм, готельне господарство, ресторанне господарство, транспортне обслуговування, роздрібна торгівля, виробництво сувенірів та реклама. Основними прі-